

 Telekom Srbija

IZVEŠTAJ O NAPRETKU

UVODNA REČ GENERALNOG DIREKTORA

Kompanija Telekom Srbija od svog osnivanja 1997. godine, pored toga što savesno obavlja svoju osnovnu delatnost – pružanje telekomunikacionih usluga, kontinuirano doprinosi razvoju društvene zajednice u kojoj posluje.

Naše aktivnosti na polju društvene odgovornosti usmerene su u prvom redu na zaposlene u kompaniji i stvaranju povoljnog radnog okruženja, na korisnike naših usluga, kao i na poslovne partnera i najširu društvenu zajednicu. Za Telekom Srbija, kao kompaniju koja posluje u celoj Srbiji, zapošljava veliki broj ljudi, pruža usluge velikom broju korisnika, odgovoran pristup u svemu što radimo predstavlja i strateško opredeljenje.

Za uspešnost u sprovođenju ovih aktivnosti veoma je važna institucionalna podrška koju nam obezbeđuje članstvo i aktivno učešće u radnim grupama Globalnog dogovora u Srbiji. I u ovom izveštaju, kao i u prvom koji smo pripremali, nastojali smo da prikažemo u kojoj meri i na koji način smo uspeli da u svakodnevni rad i poslovanje integrišemo osnovne principe ove organizacije koja okuplja veliki broj društveno odgovornih kompanija širom sveta.

Verujemo se da smo odgovornim aktivnostima bar delom doprineli unapređenju kvaliteta života u zajednici, a svesni da je zadatak i privilegija uspešnih kompanija da savesno brinu o svom okruženju i članovima zajednice, nastavićemo da pružamo podršku onima kojima je zaista potrebna.

Predrag Ćulibrk

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Predrag Ćulibrk". The signature is fluid and cursive, with a large, stylized 'P' at the beginning.

O KOMPANIJI

Telekom Srbija kao kompanija koja na domaćem tržištu zauzima jedinstvenu poziciju operatora koji uspešno objedinjuje usluge fiksne i mobilne telefonije, interneta i multimedije, nastoji da tu poziciju i očuva kroz inovacije na polju usluga i unapređujući svoj odnos prema korisnicima i ostalim učesnicima u zajednici.

Posvećenost ispunjenju vizije da „obogaćujemo i ulepšavamo život ljudi, omogućavajući im globalnu povezanost i izvanredne komunikacije, kao regionalni lider u informatičkom društvu budućnosti“, i ostvarujući je uz misiju da su „nove usluge koje uvodimo, tehnologije koje primenjujemo, svaka naša promena i stalno prilagođavanje usmereni ka našim korisnicima, njihovom potrebom za komunikacijom i zabavom, sa zaposlenima koji su pokretači naših aktivnosti i na zadovoljstvo naših akcionara“, predstavlja jedan od strateških ciljeva Telekoma Srbija.

U prilog tome govori i podatak o gotovo tri miliona korisnika fiksne i 4.235.211 korisnika mobilne telefonije, 639.699 korisnika interneta i 191.612 korisnika multimedijalnih usluga u 2012. godini.

Ostvarivanje strateških i poslovnih ciljeva u uslovima ozbiljne konkurenkcije na tržištu podržano je snažnim angažovanjem menadžmenta i zaposlenih.

PRINCIPI GLOBALNOG DOGOVORA

I Ljudska prava:

- Princip 1: Kompanije bi trebalo da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagaranovanih ljudskih prava
Princip 2: Kompanije ne smeju da budu saučesnici u kršenju ljudskih prava

II Standardi rada:

- Princip 3: Kompanije bi trebalo da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore
Princip 4: Eliminišu prinudni rad
Princip 5: Zabrane dečiji rad
Princip 6: Zabrane diskriminaciju u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem

III Zaštita životne sredine:

- Princip 7: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom
Princip 8: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu
Princip 9: Kompanije bi trebalo da ohrabre razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu

IV Anti-korupcija:

- Princip 10: Kompanije bi trebalo da učestvuju u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.

I Ljudska prava

U svom poslovanju Telekom Srbija poštuje principe etičke odgovornosti, sledeći očekivanja društvenog morala, etičkih normi i svoju delatnost usklađuje sa opšte prihvaćenim postavkama koje se odnose na poštovanje ljudskih prava.

Telekom Srbija neguje fer i transparentne odnose sa svojim korisnicima, partnerima i javnošću uopšte. Kompanija je 2003. godine usvojila Etički kodeks i opredelila se za poštovanje principa koji su u njemu postavljeni, verujući da je etičko poslovno ponašanje jedan od važnih uslova za uspeh.

Etički kodeks objavljen je na kompanijskoj internet stranici:

<http://www.telekom.yu/Contents/ContentDefault.aspx?temp=0&sid=1270&id=1271>

Svojim učešćem u Globalnom dogovoru, Telekom Srbija potvrđuje vrednosti i politike koje promovišu Ujedinjene nacije, a koje se odnose na zaštitu ljudskih prava.

Telekom Srbija primenjuje i Kodeks korporativnog upravljanja koji je usvojen na 1. sednici Nadzornog odbora kompanije, održanoj dana 26.6.2012.godine i koji je objavljen na internet stranici www.telekom.rs.

Kompanija nastoji da razvije praksu korporativnog upravljanja koja je zasnovana na savremenim i opšteprihvaćenim principima korporativnog upravljanja, iskustvima i najboljoj praksi u ovoj oblasti, a uz poštovanje zahteva predviđenih važećim propisima, kao i uvažavanje globalnih tržišnih uslova i kretanja na domaćem telekomunikacionom tržištu i definisanih razvojnih ciljeva Telekoma Srbija.

II Standardi rada

Polazeći od činjenice da su zaposleni strateški resurs i da predstavljaju pokretačku snagu svake kompanije, Telekom Srbija nastoji da obezbedi podsticajne uslove za rad i razvoj zaposlenih.

Briga o zaposlenima podrazumeva brigu o ukupnom zadovoljstvu zaposlenih, pojačanju njihove motivacije i osećaja pripadnosti kompaniji. Telekom Srbija uvek nastoji da za svoje zaposlene obezbedi bolju budućnost, adekvatne uslove rada, ravnopravni tretman zaposlenih, zaštitu na radu, zdravstvenu zaštitu i mogućnost daljeg usavršavanja i obrazovanja.

Prava i obaveze zaposlenih u Telekomu Srbija definisani su kolektivnim ugovorom.

U skladu sa odredbama koje propisuje konvencija ILO, Telekom Srbija podržava nediskriminaciju i poštuje ravnopravnost polova po pitanju zapošljavanja i visine zarade, po pitanju bezbednosti na radu i kada je reč o zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Ukidanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja i izbora zanimanja

Sve potencijalne zaposlene i one koji su već deo naše kompanije tretiramo sa podjednakim poštovanjem i na transparentan način, pružajući im jednake šanse za edukaciju i napredovanje, prateći i usmeravajući ih na putu njihovog razvoja unutar naše kompanije. U skladu sa usvojenim Etičkim kodeksom, naša obaveza je da štitimo svoje zaposlene, poboljšavamo njihovu kvalifikacionu strukturu i vrednujemo ih na osnovu ostvarenih rezultata, ne uzimajući pritom u obzir druge specifičnosti svakog pojedinca.

Ukidanje svih oblika prinudnog i prisilnog rada

Telekom Srbija se obavezao da će u svom poslovanju, pored zakonskih obaveza, poštovati i druge smernice kao što su transparentnost, korektnost i poštenje, kao i one koje osuđuju svaki oblik prisilnog i prinudnog rada, a istu praksi očekuje i od svojih saradnika.

Zabrana svih oblika dečijeg rada

U potpunosti podržavamo zabranu svih oblika dečijeg rada, ne zapošljavamo lica mlađa od 18 godina života i ne sarađujemo sa privrednim subjektima koji zapošljavaju radnike mlađe od 18 godina. O tome svedoče i zvanični podaci u vezi sa starosnom strukturom zaposlenih u Telekomu Srbija: primetno je najveće učešće zaposlenih starosti između 40 i 49 godina (41,5%), zatim starosti od 30 do 39 godina starosti (26,4%), od 50 do 59 (26,1%), do 29 godina starosti (3,6%), dok je najmanje učešće zaposlenih sa 60 i više godina (2,4%).

Sloboda udruživanja i primena prava na kolektivno pregovaranje

U okviru naše kompanije deluje 9 sindikata od kojih su 3 reprezentativna.

Zapošljavanje

Radi obezbeđenja najboljih kadrova, obučenih i motivisanih da odgovore izazovima poslovanja u konkurentnom okruženju telekomunikacionog sektora, tokom 2012. godine realizovan je prijem u radni odnos 73 saradnika po osnovu javnog oglasa za prijem 75 novozaposlenih, čime je okončana aktivnost selekcije 4020 prijavljenih kandidata (30369 prijava).

Sprovodenje politike materijalne i socijalne zaštite zaposlenih

Program kolektivnog osiguranja

Svi zaposleni u Telekomu Srbija su osigurani od posledica nesrećnog slučaja (nezgoda) i težih bolesti i hirurških intervencija na radu i van rada (24 časa), uz dodatno osiguranje zaposlenih koji su raspoređeni na radna mesta sa povećanim rizikom.

Program se sprovodi na osnovu ugovora/polisa osiguranja, koje je kompanija za 2012. godinu zaključila sa osiguravajućim društvima DDOR „Novi Sad“ a.d.o. i „AMS Osiguranje“ a.d.o za osiguranje zaposlenih od posledica nesrećnog slučaja (nezgoda) i „Delta generali osiguranje“ a.d.o. i „AMS Osiguranje“ a.d.o za slučaj težih bolesti i hirurških intervencija. U toku 2012. godine po osnovu zaključenih polisa osiguranja od strane osiguravajućih društava isplaćene su osigurane sume za 262 zaposlena i članove uže porodice zaposlenih.

Program dobrovoljnog penzijskog osiguranja

Svim zaposlenima u Telekomu Srbija obezbeđene su redovne mesečne uplate na ime penzijskog doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje do visine neoporezivog iznosa u skladu sa Zakonom. Program je sproveden na osnovu ugovora o penzijskim planovima koje je kompanija počev od 2007. godine zaključila sa akcionarskim društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima „Delta General“ a.d. i „Dunav“ a.d.

Program stipendiranja dece umrlih zaposlenih

U skladu sa internim aktima Telekoma Srbija kojima je regulisana oblast novčane pomoći deci umrlih zaposlenih za vreme redovnog srednjeg i visokog obrazovanja (stipendiranje), kompanija je po osnovu zaključenih ugovora u 2012. godini odobrilo redovnu mesečnu isplatu stipendija za 114 dece umrlih zaposlenih.

Program dodele solidarne pomoći i drugih vrsta pomoći

U skladu sa internim aktima Telekoma Srbija kojima je regulisana oblast dodele solidarne i drugih vrsta pomoći, kompanija je po svim osnovima za odobravanje prava u 2012. godini izvršila isplatu ukupno 391 solidarnih pomoći zaposlenima i članovima uže porodice zaposlenih.

Sprovodenje politike harmonizacije odnosa sa zaposlenima

Svim zaposlenima u Telekomu Srbija na raspolaganju su stručni timovi pravnika, psihologa i socijalnih radnika u vidu radno-pravnog i psihološkog savetovališta. U toku 2012. godine na internom sajtu objavljeno je 12 tekstova – kratke stručne teme i aktuelnosti iz domena radnog prava, i objavljeno 12 odgovora po pitanjima zaposlenih u okviru rubrike „Radno-pravno savetovalište“. U okviru psihološkog savetovališta, u toku 2012. godine realizovano je 68 zahteva zaposlenih i na internom portalu u okviru rubrike „Psihološko savetovalište“ objavljeno je 14 tekstova.

Sprovodenje politike internog informisanja zaposlenih predstavlja program stalnog, tačnog i blagovremenog informisanja zaposlenih putem intraneta i kompanijskog *Newsletter-a*. Intranet podrazumeva redovno i kontinuirano pripremanje, obrađivanje i objavljivanje informacija na internom sajtu „Moj Portal“. Informacije koje se plasiraju razvrstane su po kategorijama: *ad hoc* informacije koje se tiču važnih obaveštenja iz oblasti ljudskih resursa (prava zaposlenih), obaveštenja o aktuelnim dešavanjima u kompaniji koje se plasiraju svakodnevno i informacija koje se plasiraju dva puta mesečno (Aktuelne manifestacije iz oblasti kulture i sporta, telekomunikacija u zemlji i inostranstvu, rubrika Posetite Srbiju, Svet, Znameniti Srbi, Misli velikih ljudi, Iz ugla lektora, Psihološko savetovalište, Radno-pravno savetovalište, *Funny press clipping*, Testovi iz nemačkog i engleskog jezika, Anketa i Nove tehnologije). U 2012. godini registrovana je posećenost od 97.050 jedinstvenih posetilaca i 2.302.661 pojedinačnih poseta, izvršeno je prosleđivanje kompanijskog *Newsletter-a* (ukupno 16 brojeva), sa najnovijim vestima iz zavisnih preduzeća, prezentacijom novih usluga i aktuelnih dešavanja u oblasti kulture i telekomunikacija i objavljeno je 9 (devet) službenih listova.

Društvene aktivnosti

Program sportskih i radnih takmičenja zaposlenih

U skladu sa internim aktima, kompanija je u toku 2012. godine u saradnji sa reprezentativnim sindikatima i Udrženjem montera, sprovedla Program sportskih i radnih takmičenja zaposlenih kojim je bilo obuhvaćeno oko 2500 zaposlenih u kompaniji.

Program sportske rekreacije zaposlenih

U skladu sa internim aktima Telekoma Srbija u 2012.godini finansiran je Program sportske rekreacije zaposlenih koji je realizovan na osnovu ugovora o pružanju usluga sportske rekreacije koje su reprezentativni sindikati zaključili sa pružaocima usluga.

Društveno odgovorno ponašanje

Humanitarno udruženje zaposlenih u Telekomu Srbija „Od srca“ u toku 2012. godine u Beogradu i svim većim mestima na području Republike Srbije, organizovalo je ukupno 37 akcija dobrovoljnog davanja krvi kojima se odazvalo ukupno 1230 zaposlenih i 5 akcija potpisivanja donatorskih kartica kojima se odazvalo 50 zaposlenih u kompaniji.

U okviru promocije društveno odgovornog ponašanja kompanije u septembru 2012. godine organizovano je učešće sportske ekipe zaposlenih u kompaniji na košarkaškom fer plej turniru u organizaciji UNICEF-a.

Volonterizam zaposlenih

U 2012. godini, u Telekomu Srbija nastojali smo da podstaknemo zaposlene da se uključe u volonterske akcije i da uključujući i naše poslovne partnere damo svoj doprinos uređenju okoline. Tako smo u maju 2012., u okviru saradnje sa Forumom poslovnih lidera, učestvovali u akciji uređenja javnih površina u gradu, „Naš Beograd“. Priliku da pokažu dobру volju i timski duh, imale su i kolege iz Niša, koje su u novembru učestvale u uređenju prostorija u Svrtištu za decu ulice u tom gradu, u okviru još jedne slične akcije, „Naš Niš“.

Volonteri Telekoma Srbija u akciji Naš Beograd

III Zaštita životne sredine

Prilikom donošenja strateških odluka, Telekom Srbija uzima u obzir odredbe važećeg zakona koji reguliše oblast zaštite životne sredine, kao i sve potencijalne rizike svog poslovanja i uticaje koji se mogu reflektovati na prirodno okruženje, posebno imajući u vidu specifičnosti poslovanja sektora telekomunikacija. Nastavljeni su programi iz oblasti energetske efikasnosti, ekonomičnijeg trošenja resursa i upravljanja elektronskim otpadom, a aktivnosti na polju reciklaže i odlaganja otpadnog materijala u Telekomu Srbija dale su pozitivne rezultate.

Oko 35.000 kg papira prikupljenog u Printing centru predato je bez naknade Zadruzi SWIFT, čije osnivanje je dotirano od strane UN i Vlade Republike Norveške. Takođe, tokom 2012, kompanija je predala ili prodala sledeće vrste otpadnih materija:

- U skladu sa zakonom utvrđenim obavezama, kompanija je predala bez naknade elektronskog otpada u količini od 8200 kg;
- U skladu sa ugovorom prikupljeno je i dato na reciklažu i punjenje oko 4.200 toner kaseta;
- Predato je uz naknadu 170 kg istrošenih transformatorskih baterija koje sadrže piralen, izvršena je likvidacija i prodaja rashodovanih osnovnih sredstava različite strukture otpadnih materija (oko 30 vrsta), u količini od 747.500 kg otpada, od toga oko 33.211 kg opasnog otpada, a izraženo u novcu, iznosi oko 35.300.000 dinara;
- U skladu sa zakonom utvrđenim obavezama, kompanija je predala bez naknade oko 15.000 litara opasnog otpada - neupotrebljivog goriva prikupljenog pri čišćenju rezervoara agregata i kotlarnica;
- U skladu sa zakonom utvrđenim obavezama, kompanija je predala oko 2.000 litara opasnog otpada – istrošenog antifriza i 200 litara sumporne kiseline, prikupljenog pri redovnom održavanju postrojenja za klimatizaciju i napajanje;
- U skladu sa zakonom utvrđenim obavezama predato je oko 2.000 litara opasnog otpada – istrošenog motornog ulja prikupljenog pri redovnom održavanju agregata za rezervno napajanje;

Pored toga, Telekom Srbija nastoji da ojača svest zaposlenih i svojih partnera na polju usluga o tome koliko ova tema u današnjem svetu postaje sve važnija. U tim nastojanjima značajna je podrška partnerskih organizacija.

Tako je pokrenuta saradnja sa Zelenom inicijativom, mrežom organizacija građanskog društva koja sprovodi aktivnosti usmerene ka razvoju funkcionalnih mehanizama za podsticanje primarne selekcije otpada na lokalnom i nacionalnom nivou. Kako se i u okviru kompanije prate odgovarajući standardi i sprovode aktivnosti na polju sakupljanja i reciklaže elektronskog otpada i papira, saradnja sa Zelenom inicijativom otvorice mogućnost da upravo vozilo koje je obezbeđeno za sakupljače sekundarnih sirovina iz Požarevca, posluži i za odnošenje upotrebljenog papira iz poslovnih prostorija i poslovnice Telekoma Srbija u tom gradu.

IV Suzbijanje i sprečavanje korupcije i podmićivanja

Kompanija Telekom Srbija zabranjuje korupciju i podmićivanje u svom poslovanju i obavezuje se da će preko svojih Organa, rukovodilaca, ali i postupanjem svih zaposlenih, u skladu sa ovlašćenjima, preduzimati mere za sprečavanje korupcije i podmićivanja.

Društvo će angažovane konsultante, posrednike i druge davaoce intelektualnih usluga upoznati sa ovim pravilima o sprečavanju i suzbijanju korupcije i neće im nalagati postupanje protivno ovim principima.

Društvo pod merama za suzbijanje i sprečavanje korupcije podrazumeva objavljivanje ovih principa, obuku i informisanje zaposlenih i konsultanata, posrednika i drugih davaoca intelektualnih

usluga o ovim principima i najboljoj praksi, obelodanjivanje informacija, pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka za utvrđivanje odgovornosti za korupciju i za povraćaj sredstava i naknadu štete, razrešenje ili opoziv članova Organa, kao i utvrđivanje odgovornosti za povredu radne obaveze od strane zaposlenih.

Društvo će prilikom plaćanja sponzorstava, kao i neprofitnih plaćanja i davanja kao što su donatorstva i humanitarna pomoć, obezbediti da tako odobrena sredstva ne budu iskorišćena za korupciju i podmićivanje.

Društvo ne sme vršiti ili primiti plaćanja koja nisu evidentirana u računovodstvenoj evidenciji, niti otvarati ili koristiti tajne račune.

Poseban dodatak uz izveštaj:

Podrška društvenoj zajednici

Telekom Srbija aktivno je podržala veliki broj obrazovnih, kulturnih i socijalnih programa i inicijativa. Takođe, samostalno ili u saradnji sa partnerima, kompanija je inicirala nekoliko projekata usmerenih na razvoj zajednice.

Podrška građanskom aktivizmu - konkurs Uradi nešto

Telekom Srbija je pokrenuo on-line konkurs „Uradi nešto!“ za građanske inicijative koje doprinose poboljšanju života u lokalnoj zajednici. Za implementaciju ovog projekta opredelili smo se zbog toga što su njegov koncept i ciljevi u potpunosti u skladu sa našom vizijom da koristeći komunikacijske alate i nove tehnologije doprinosimo održivom razvoju društva i poboljšanju kvaliteta života naših sugrađana.

„Uradi nešto!“ predstavlja web platformu koja ima za cilj da motiviše građane da sami osmisle, predlože i realizuju projekt koji doprinosi pozitivnim promenama u njihovom neposrednom okruženju.

Na konkurs je prijavljeno ukupno 105 projekata iz 45 gradova u Srbiji. Prikupljeno je više od 600.000 glasova građana, na osnovu kojih je podržano 9 projekata, ukupnim iznosom od 4.320.000 dinara. Konkurs je, kao inovativno rešenje u oblasti korporativne filantropije, postao stalni mehanizam podrške projektima koji dolaze iz lokalnih zajednica.

Autori nagrađenih projekata na konkursu Uradi nešto

Mladi i obrazovanje

Telekom Srbija kao društveno odgovorna kompanija, već niz godina unazad pruža mogućnost učenicima i studentima da obavljaju stručnu praksu u preduzeću. Osnovni cilj organizovanja praksi je da se mladima omogući upoznavanje sa načinom praktične primene znanja i veština koja stiču u obrazovnim ustanovama, kao i da im se da podsticaj da već tokom školovanja počnu razmišljati o izgradnji svoje profesionalne karijere. Takođe, stručna praksa omogućava mladima i bolje profesionalno pozicioniranje na tržištu rada prilikom započinjanja karijere.

Kompanija je obezbedila praksu za 30 studenata i 303 učenika, u prvom redu tehničkog profila iz oblasti telekomunikacija i informacionih tehnologija, što je u skladu sa osnovnom delatnošću kompanije, ali i ekonomista, psihologa i studenata organizacionih nauka.

Ideja praktične primene znanja karakteriše i projekte i aktivnosti na polju razvoja preduzetništva mlađih, koje je kompanija sprovodila samostalno, ili u saradnji sa partnerima na ovom polju.

Saradnja sa Matematičkom gimnazijom

U okviru nastavka saradnje sa prestižnom obrazovnom ustanovom, uspešno je realizovan drugi po redu mt:s Android konkurs za izradu aplikacija, u Android operativnom sistemu, koji Telekom Srbija organizuje za učenike ove škole.

Konkursu je ponovo prethodilo održavanje radionica za izradu Android aplikacija, koje su vodile kolege inženjeri u svojstvu mentora i na kojima su učenici mogli dodatno da unaprede svoje znanje iz ove oblasti. Konkurs je potvrdio da mobilne aplikacije predstavljaju dobru platformu na kojoj učenici mogu da prikažu svoje programersko umeće i iskažu kreativne potencijale, a nastali radovi izvedeni su na veoma visokom nivou.

Saradnja sa Matematičkom gimnazijom se, pored održavanja nagradnog konkursa, odvijala i kroz podršku odlasaka učenika na takmičenja i realizaciji Matematičkog letnjeg kampa, u kom su učestvovala i talentovana deca zaposlenih u našoj kompaniji.

Nagrade na Drugom mt:s Android konkursu

Postavljanje solarnih punjača za mobilne uređaje

Uspešna saradnja sa *Strawberry energy* timom započeta u prethodnom periodu nastavljena je aktivnostima na postavljanju solarnih punjača za mobilne uređaje u gradovima u Srbiji. Ovaj jedinstveni projekat kompanije koju su osnovali mladi preduzetnici, studenti Beogradskog univerziteta, predstavlja odličan spoj ideje o upotrebi obnovljivih izvora energije i savremenih tehnologija sa osnovnom delatnošću Telekoma Srbija kompanije, doprinoseći time razvoju usluga i brenda mt:s.

Zahvaljujući ovom projektu, stanovnici Kikinde, Vranja, Bora i Valjeva, gradova sa liste onih koji imaju najviše sunčanih sati u godini, dobili su mogućnost da uz upotrebu sunčeve energije, na *Strawberry* drvetu dopune svoje mobilne uređaje na javnom mestu. Mlada preduzetnička kompanija i Telekom Srbija razvili su i prenosivi model solarnog punjača koji će biti postavljen ispred prodajnog objekta naše kompanije

Strawberry drvo u Kikindi

Učenici kao preduzetnici

Ideju podrške učeničkom preduzetništvu Telekom Srbija prepoznao je kao jedan od dodatnih načina unapređenja obrazovanja mladih. Takmičenja Poslovni izazov, u organizaciji Dostignuća mladih Srbije, održana su u Beogradu, Nišu, Novom Sadu i Požegi i obuhvatila su više od 300 učenika srednjih škola. Telekom Srbija je postavljanjem aktuelnih tema nastojao da podstakne kreativnost i snalažljivost učenika u rešavanju poslovnih problema.

Saradnja sa studentskim organizacijama

Svesni da obrazovani mladi ljudi predstavljaju nosioce razvoja društva, ostali smo dosledni ranijem opredeljenju da kroz stručna predavanja naših kolega, studentima prenesemo najnovija iskustva iz poslovnog sveta i da ih upoznamo sa savremenim trendovima u oblasti telekomunikacija.

Uz podršku Telekoma Srbija i u saradnji sa studentskom organizacijom ESTIEM (Organisation for European Students of Industrial Engineering and Management), koja ima svoje sedište na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, organizovane su dve značajne manifestacije ovog udruženja – Case Study Show i Academy of Modern Management. Kada je u pitanju rešavanje studije slučaja, ESTIEM je zbog višegodišnjeg iskustva pravi partner u tome. Ove godine je pred studentima bio zadatak da osmisle sveobuhvatan projekat iz oblasti zaštite životne sredine.

Na ovogodišnjem seminaru Open IT v.6. studentske organizacije AIESEC (Association Internationale des Étudiants en Sciences Économiques et Commerciales), na temu aplikacija za mobilne uređaje studenti su imali priliku da unaprede svoje znanje na ovom polju i iz prve ruke dobiju informacije o tome kako je zamišljena i vođena radionica za izradu mobilnih aplikacija u Matematičkoj gimnaziji.

Kada su u pitanju studenti elektrotehnike, transfer znanja za naše kolege koje su učestvovali na seminaru *Brand New Engineers*, studenske organizacije EESTEC (Electrical Engineering Students' European Association), bio je pravi izazov, budući da se radilo o studentima čije je buduće zanimanje blisko povezano sa delatnošću naše kompanije.

Saradnja sa UNICEF-om na programu Škola bez nasilja

Uspešna višegodišnja saradanja sa kancelarijom UNICEF-a u Srbiji, nastavljena je kroz podršku programu „Škola bez nasilja“, time što je omogućeno da škole u Prokuplju, Pirotu i Bujanovcu, u kojima se primenjuje ovaj program, dobiju svoj prostor na budućem internet sajtu „Škola bez nasilja“. Cilj programa „Škola bez nasilja“ je stvaranje bezbedne i podsticajne sredine za učenje, rad i razvoj dece u osnovnim i srednjim školama u Srbiji.

Podrška zdravstvu

U nastojanju da pomoći i podrška stignu u pravo vreme i obuhvate što veći broj ljudi, Telekom Srbija je značajnim sredstvima doprineo poboljšanju uslova za lečenje i boravak pacijenata u zdravstvenim ustanovama u Srbiji. Zahvaljujući takvom pristupu, omogućili smo nabavku operativnog mikroskopa za odeljenje neurohirurgije Kliničkog centra Srbije, rekonstrukciju odeljenja abdominalne hirurgije Univerzitetske dečije klinike u Beogradu, kao i nabavku inkubatora u okviru podrške akciji „Bitka za Bebe“

Podrška marginalizovanim društvenim grupama

Pored podrške brojnim udruženjima za osobe sa invaliditetom, u nastojanju da dodatno osnaži položaj marginalizovanih grupa dece i omogući njihovo bolje uključivanje u redovne društvene tokove, Telekom Srbija je podržala objavljivanje časopisa „Liceulice“, čiju prodaju vrše mлади koji posećuju Svrtište za decu ulice u Beogradu.

U pokušaju da objedini svoja nastojanja na ovom polju, projekat foto radionice, OKO ulice, pokazao se kao mogućnost da se upravo korisnici Svrtišta upute u način izrade fotografija kojima bi se zabeležio život u gradu i koje su krajem maja predstavljene na izložbi u beogradskom Domu omladine. Otkupom dela fotografija sa izložbe, Telekom Srbija je doprineo dodatnoj edukaciji polaznika radionice.

U maju 2012. godine, zahvaljujući podršci Telekoma Srbija, održana je druga po redu izložba na kojoj su predstavljeni radovi polaznika likovne radionice Pohvala ruci, koja okuplja osobe sa Daunovim sindromom.

Kao kompanija koja pokazuje posebnu osjetljivost kada je u pitanju najmlađi, Telekom Srbija je krajem 2012. donirala besplatni internet i uslugu IPTV ustanovama dečije zaštite u Srbiji. Donacijom su obuhvaćene 33 ustanove za decu i omladinu, decu bez roditeljskog staranja, a među njima su i SOS dečje selo Kraljevo i SOS dečje selo Kamenica, Centar za porodični smeštaj Miloševac, kao i Zavod za vaspitanje dece i omladine Zvečanska.

Telekom Srbija je novogodišnjim paketićima obradovao decu koja borave u Domu Kolevka u Subotici, decu iz Svrtišta za decu ulice kao i decu smeštenu na odeljenju abdominalne hirurgije Univerzitetske dečije klinike u Beogradu.

Predstava i paketići za decu iz Doma Kolevka u Subotici

Kultura i umetnost

U vremenu u kome je za realizaciju mnogih velikih događaja u kulturi i umetnosti od presudne važnosti podrška poslovnog sektora i uspešnih kompanija koje se tako na određeni način odužuju zajednici, Telekom Srbija je i u 2012. prepoznala nekoliko značajnih projekata u oblasti kulture.

Vrednom donacijom podržana je obnova pozorišta Bora Stanković u Vranju, koje je skoro u potpunosti izgorelo u požaru. Telekom Srbija je među prvima pokazala spremnost da se vrati stari sjaj ovoj značajnoj ustanovi kulture, sa tradicijom dugom više od jednog veka.

Dajući svoj doprinos afirmaciji mlađih i preduzimljivih umetnika na polju dizajna, arhitekture, enterijera i vizuelnih komunikacija, Telekom Srbija je prepoznala potencijal formiranja posebno namenjenog radnog prostora u Beogradu - Nova iskra, dok je ova ideja bila još u samom začetku. Nova iskra predstavlja prvi realizovani dizajn inkubator u Srbiji i regionu, koji je osmišljen prema "co-working" konceptu i namenjen profesionalizaciji mlađih dizajnera i arhitekata, kao i povezivanju kreativnog sektora i proizvodnje.

Pokretanje ulične galerije u Bezistanu, u Beogradu i ideja pretvaranja zapuštenog prolaza u centru grada u prostor namenjen izlaganju dela mlađih umetnika, predstavlja sasvim nov pristup galerijskom prostoru i prvi je ovakav projekt u Srbiji. Program ulične galerije prilagođen je izlaganju dela mlađih i neafirmisanih umetnika, koja ukazuju na važne društvene teme.

www.telekom.rs